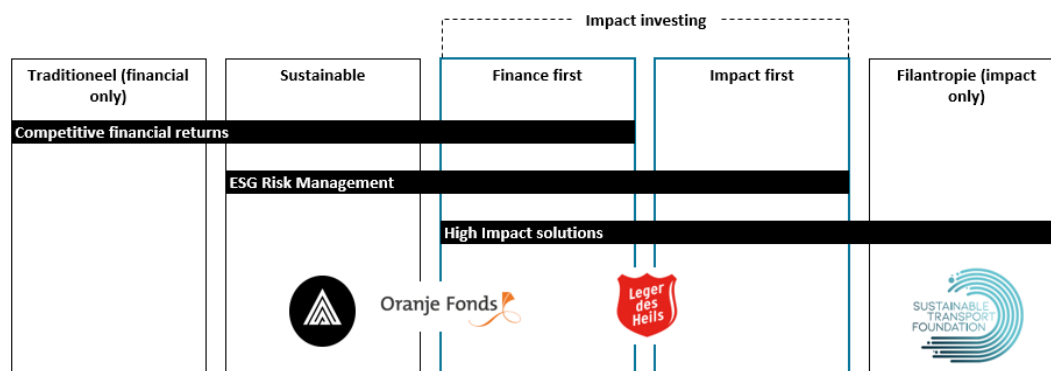

De zoektocht naar rendement en impact, gebaande paden worden verlaten.

Seminar IBS Capital Allies voor vermogensfondsen en fondsenwervende instellingen – 13 juni 2019

Het zoeken naar rendement is van alle tijden en de zoektocht naar het realiseren van impact raakt steeds meer in zwang. Maar de oplossing voor het realiseren van een gedegen rendement is niet haalbaar zonder enige vorm van risico en het lijkt voorsnog moeilijk om rendement te behalen op impactvolle investeringen. Door de extreem lage rentestand valt voor bestuurders van instellingen (waaronder ook vermogensfondsen) met traditionele obligaties niet meer voldoende rendement te behalen om uitkeringen te doen en toch het vermogen in stand te houden. Een en ander leidt ertoe dat instellingen niet alleen meer in aandelen beleggen, maar ook andere asset categorieën in de portefeuille opnemen. Tijd voor inzicht in de stand van zaken en de huidige initiatieven, vindt IBS.

Bestuurders van Instellingen en Goede Doelen Organisaties verzamelden zich daarom 13 juni in het Conservatorium Hotel in Amsterdam. Onder de leiding van dagvoorzitter André Betting, directeur Van Leer Group Foundation, kwamen meerdere sprekers aan bod die vanuit verschillende invalshoeken hun licht over het onderwerp lieten schijnen.

Zo spraken Martin Bakker van Ortec over ALM en portefeuilleschuivingen, Peter Douwes van Oranje Fonds over de overwegingen bij de herinrichting van hun vermogen, John den Hollander van het Leger des Heils over hun initiatief Woonvermogen en tot slot Huib van de Grijsparde van de Stichting Duurzaam

Transport over de verduurzaming van de scheepvaart.

Daarnaast heeft Rob de Wijk zijn visie gegeven op de geopolitieke ontwikkelingen in de wereld. De middag werd afgesloten door Reinder Wietsma van IBS met een uiteenzetting van wat dit alles nu betekent voor het beleggingsbeleid van IBS.

Ortec optimaliseert met ALM rendement en risico

Het valt niet mee om een gedegen rendement/risico strategie te volgen. Volgens Martin Bakker van Ortec zijn aandelen duur en

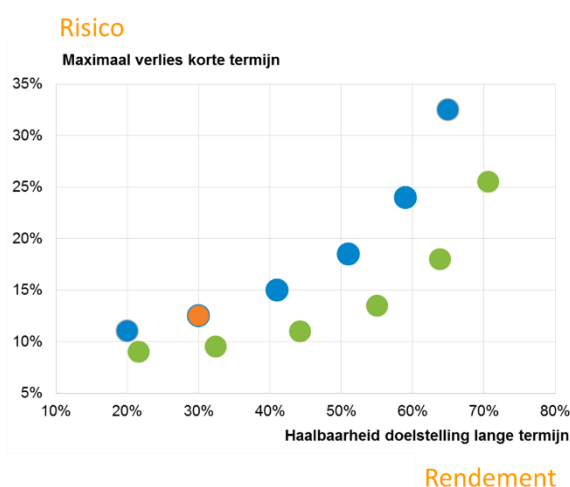
leveren obligaties niet veel meer op. Op de vraag met hoeveel de koersen moeten dalen om weer aantrekkelijk te zijn, geeft Martin aan het antwoord niet te hebben. “U kunt wel in de glazen bol kijken, maar dit werkt nog minder dan de gemiddelde weersvoorspelling.” Maar instellingen hebben wel vermogensdoelstellingen te halen.

Verschuivingen in de portefeuille en alternatieve beleggingen kunnen uitkomst bieden. Ortec zet ALM (Asset Liability Management) in om te komen tot de optimale verhouding tussen rendement en risico. Van oorsprong doen zij dat voor institutionele beleggers zoals pensioenfondsen en sinds enige tijd ook voor Nederlandse Goede Doelen. Beide hebben wezenlijke overeenkomsten. Zij moeten rendement op het vermogen realiseren om doelstellingen te halen en beide hebben een lange beleggingshorizon. Daardoor kunnen zij meer risico nemen en kunnen zij profiteren van eventuele illiquiditeitspremies.

Naast de verschuiving richting aandelen is ook het belang in alternatieve beleggingen toegenomen. Alternatieve beleggingen (waaronder niet beursgenoteerde beleggingen zoals Private Equity, Infrastructuur en Private Debt) geven een diversificatievoordeel waardoor het risicorendementsprofiel kan worden verbeterd (zie figuur).

Alternatieve beleggingen worden steeds toegankelijker voor minder grote beleggers. Hoewel de waardering van verschillende alternatieven oploopt, bieden ze nog altijd aantrekkelijke verwachte rendementen. Ze kunnen een stabiliserend effect hebben op de portefeuille en beschermen tegen een oplopende inflatie. Daarnaast kunnen alternatieven neerwaartse bescherming bieden in stress situaties als aandelen relatief hard dalen.

Bij het opnemen van alternatieven moet selectief te werk worden gegaan. Want de kosten zijn vaak hoger dan gewone beursgenoteerde beleggingen, wat bij aantrekkelijke rendementen geen probleem hoeft te zijn. Ook zijn ze meer complex en illiquide, maar volgens Ortec voegt een allocatie van 5% tot 20% in alternatieven gemiddeld genomen waarde aan een portefeuille toe.

Herinrichting vermogen Oranje Fonds: impact in plaats van output

Het Oranje Fonds gelooft in een samenleving waarin we er voor elkaar willen en kunnen zijn. Om dat te bereiken is een sterk sociaal netwerk nodig. Daarom helpt het Oranje Fonds zo veel mogelijk initiatieven die duurzame verbindingen creëren, ondersteunen en vergroten. Concreet betekent dit dat het Oranje Fonds initiatieven financiert en het grote publiek inspireert, niet alleen tot het geven van donaties maar ook bijvoorbeeld om vrijwilliger te worden bij Maatjes Gezocht, NL Doet of tijdens de Burendag.

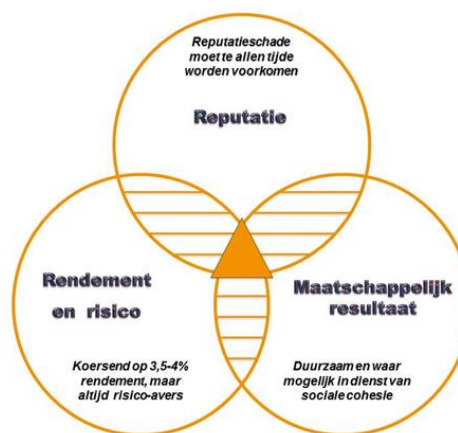
Om dit alles mogelijk maken heeft het Oranje Fonds een aanzienlijk vermogen, waaruit alle kosten voor de organisatie worden betaald. In het vermogensbeleid van het Oranje Fonds spelen drie pijlers een belangrijke rol, te weten: reputatie, rendement en risico en maatschappelijk resultaat. Zij hecht veel waarde aan haar reputatie, niet in de laatste plaats door de betrokkenheid van het bescherm paar, Koning Willem-Alexander en Koningin Máxima. Ook bij de beleggingen moet daar rekening mee gehouden worden door op een verantwoorde en duurzame wijze de portefeuille in te vullen, zonder discutabele beleggingen. Het oranje Fonds streeft naar een rendement van 3,5 a 4% waarbij de risico's beperkt dienen te blijven. In het ideale geval staan de beleggingen in dienst van de missie van sociale cohesie.

IBS heeft het Oranje Fonds als fiduciaire beheerder bijgestaan bij de aanpassing van de portefeuille. Slecht presterende actieve managers zijn vervangen door een kernsatellietstructuur, waarbij passieve beleggingen worden aangevuld met actieve partijen voor extra rendement of verlaging van het risico. Naast een beter verwacht rendement zijn de kosten van de nieuwe structuur aanzienlijk lager. Daarnaast heeft het Oranje Fonds meer grip op de asset allocatie en heeft de omzetting tot minder administratieve druk geleid.

Het Oranje Fonds mag tot 50% van de portefeuille in alternatieven beleggen. Dit zijn meestal risicomijdende beleggingen zoals hypotheekfondsen en Asset Backed Securities (ABS). Ook is er bewust gekozen om grondposities en missie gerelateerde beleggingen op te nemen.

Per saldo is het door beter beheer en lagere kosten mogelijk om een hoger rendement te

behalen, waardoor er nog meer sociale impact gemaakt kan worden in de Nederlandse samenleving.

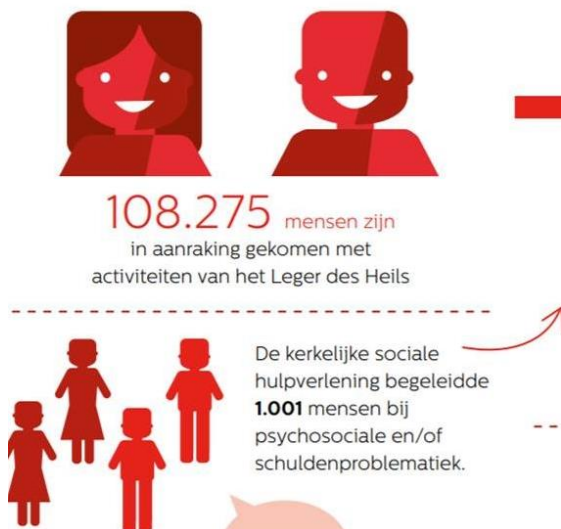
Woonvermogen: lening Leger des Heils om sociale impact te creëren

Om de juiste impactbeleggingen te vinden moet vaak nog van de gebaande paden worden afgeweken. Het valt vooralsnog niet mee om concrete mogelijkheden te vinden. Onder andere doordat veel investeringen met een wezenlijke impact niet beursgenoteerd zijn. De markt is hierdoor helaas minder transparant.

John den Hollander van het Leger des Heils komt op het seminar met een concrete mogelijkheid. Met Woonvermogen biedt het Leger des Heils beleggers de mogelijkheid om te investeren in sociale woongelegenheden. Of zoals de heer Den Hollander het formuleert: "investeren in stenen met warmte". Mensen die te goed zijn voor de zorg maar niet in staat zijn om zelf een woning te regelen vallen vaak tussen wal en schip. Leger des Heils wil daar wat aan doen en combineert via Woonvermogen maatschappelijk rendement met een aantrekkelijk financieel rendement.

Onze impact in 2017

Woonvermogen is een lening die wordt uitgegeven door de hiervoor speciaal in het leven geroepen Stichting Administratie Woonvermogen. De lening is bedoeld om compacte, betaalbare woningen te realiseren voor ex-cliënten van het Leger des Heils. Het geld dat wordt opgehaald met de lening wordt verstrekt aan Stichting Leger des Heils Welzijns- en Gezondheidszorg, die de ontwikkeling van de locaties hiermee zal betalen.

Met het vastgoed als onderpand zal de totale lening circa € 40 miljoen bedragen. De binnenkort te introduceren eerste tranche van de lening bedraagt € 20 miljoen, bestaande uit 80 coupures van EUR 250.000. De lening heeft een looptijd van 10 jaar en een vaste rente van 2,4% per jaar. De coupon wordt gegarandeerd door het Leger des Heils. De hoofdsom heeft

vastgoed als onderpand waarbij slechts 75% met vreemd vermogen is gefinancierd.

Met het uitgeven van de participaties hoopt het Leger des Heils een netwerk van betrokken beleggers op te bouwen. Om te voorkomen dat slechts enkele beleggers kunnen deelnemen is het aantal participaties beperkt tot 4 per deelnemer. Naar verwachting zullen de participaties in Woonvermogen na de zomer worden aangeboden.

Stichting Duurzaam Transport: geefgeld om impact in de scheepvaart te realiseren

IBS heeft veel ervaring met niet beursgenoteerde beleggingen. In enkele gevallen wordt IBS bij een initiatief betrokken voordat deze investeerbaar is. Dat is ook het geval bij de Sustainable Transport Foundation. Scheepvaart is verantwoordelijk voor een significant deel van de wereldwijde luchtvervuiling. Voorzitter Huib van de Grijsparde legt tijdens het seminar uit dat deze stichting wereldwijd streeft naar CO₂-uitstootvrije scheepvaart voor 2040.

De Stichting wil met geefgeld het testen van technologieën mogelijk maken. De eerste pilot zet in op waterstof. Door vervuilende dieselmotoren te vervangen door waterstofmotoren is het mogelijk om uitstootvrij te gaan varen.

Waterstoftechnologie wordt al op verschillende manieren toegepast. Zo gaan alle dubbeldekkers in Londen over op waterstof en wordt het transport in het olympisch dorp in Japan uitstootvrij met behulp van waterstof. De economische haalbaarheid van waterstof in de scheepvaart moet nog worden bewezen.

Een **uitstootvrij** binnenvaartschip **reduceert** de uitstoot met een **hoeveelheid** gelijk aan **1.120 auto's!**

Met dit onderzoeksproject wil de stichting aantonen dat uitstootvrije scheepvaart haalbaar is. Ze beginnen met een containerschip voor de binnenvaart. Vervolgprojecten zullen zich richten op zeevaart en eventueel andere technologieën dan waterstof.

Voor het onderzoeksproject is een vermogen nodig van €12,1 miljoen. De stichting is daarvoor nog op zoek naar donateurs. Wanneer de haalbaarheid is aangetoond is het goed mogelijk dat het tot investeringsmogelijkheden leidt. De donateurs zitten in dat geval op de eerste rij.

Het grote plaatje: Rob de Wijk over geopolitieke ontwikkelingen

Rob de Wijk kan worden gezien als een autoriteit op het vlak van geopolitieke ontwikkelingen. In zijn laatste boek 'De nieuwe wereldorde' geeft hij aan dat wij in het Westen een fundamentele inschattingfout hebben gemaakt. Namelijk door te veronderstellen dat door economische integratie en technologische ontwikkeling China politiek gezien zou hervormen en net zo zou worden als wij. In plaats daarvan gaat China zijn eigen weg. Tot de Tweede Wereldoorlog werd het Verenigd

Koninkrijk gezien als economische wereldmacht. Die rol werd na de oorlog overgenomen door de Verenigde Staten. Naar verwachting zal China in de komende jaren de VS als economische grootmacht voorbij streven. De handelsoorlog is slechts het begin van de aanhoudende strijd tussen de VS en China. Als het Westen niet meer gaat samenwerken dan zal de Chinese dominantie wereldwijd snel gaan toenemen. En dat zal ook zijn invloed gaan hebben op zaken als klimaatwetgeving, migrantenstromen en transport.

IBS: De beurs laat zich niet voorspellen

Het seminar werd afgesloten door Reinder Wietsma, portfolio manager bij IBS. Hij ging in op geopolitiek, tactische asset allocatie en het aandelen selectieproces. Reinder gaf aan dat geopolitieke ontwikkelingen in veel gevallen belangrijk zijn, maar niet bepalend in het beleggingsbeleid van IBS. Als geopolitieke ontwikkelingen al te voorspellen zijn, dan blijft het onduidelijk welk effect ze hebben op de beurs. Met andere woorden, de beurs laat zich niet voorspellen.

Dat is één van de redenen waarom IBS de tactische asset allocatie (TAA) modelmatig bepaalt, waarbij wordt gekeken naar vier objectieve indicatoren. Als twee indicatoren positief zijn, dan is IBS neutraal gepositioneerd. Bij drie en vier positieve indicatoren zijn we overwogen in aandelen. Is er maar één of zelfs

geen indicator positief, dan zijn we onderwogen in aandelen. Door het systematisch volgen van deze aanpak halen wij de emotie uit het beslismodel.

Het TAA model is uitvoerig getest en heeft aangetoond dat het model vanaf 1999 een wezenlijke outperformance heeft opgeleverd.

Score Indicatoren	Allocatie naar aandelen
4	Overwogen
3	Overwogen
2	Neutraal
1	Onderwogen
0	Onderwogen

This time it's different ?

Of het nu allemaal anders gaat zijn, kunnen we dus ook niet voorspellen. Andre Betting concludeert als dagvoorzitter dat we in interessante tijden leven en er veel wezenlijke vragen openstaan. Is China de toekomst? Hoe lang blijft Trump aan de macht en welke invloed heeft dit? En hoe lang blijft de rente nog zo laag? Sommigen menen te weten dat de rente nog een lange tijd zo laag blijft. "Because this time it's different. Nou, als men dat zegt, dan weet je zeker dat we in de gevarezone terecht komen", aldus André Betting.

Wat de toekomst ons gaat brengen weet niemand. Maar er zijn voldoende initiatieven en beleggingsstrategieën die gebaseerd zijn op onderliggende waarden en niet op sentiment of voorspellingen. Er zijn dus gelukkig voldoende manieren om rendement te behalen en impact te realiseren, zoals de sprekers op deze middag hebben aangetoond.

Contact

Heeft u vragen over deze middag of wilt u meer weten? Neemt u dan gerust contact op met Hermar Jansen, senior relationship manager Instituten bij IBS Capital Allies. U kunt een mail sturen naar hermar.jansen@ibsca.nl of telefonisch contact opnemen via nummer 06 53409119.